



OBEC RAKOVNICA
Rakovnica 150, 049 31 Rožňavské Bystré

KOMUNITNÝ PLÁN

SOCIÁLNYCH SLUŽIEB



OBCE RAKOVNICA

2024 – 2029



Ing. Radoslava Uhrinová
starostka obce Rakovnica

Schválené dňa: *30.05.2024*



OBEC RAKOVNICA

Rakovnica 150, 049 31 Rožňavské Bystré

Obstarávateľ: Obec Rakovnica

Spracovateľská skupina: Ing. Radoslava Uhrinová
Mgr. Michaela Hadušovská
Henrieta Silicaiová
Lýdia Beláková

Kontakt: Obec Rakovnica
Rakovnica 150
049 31 Rakovnica
Telefón: 058/788 35 00
e-mail: obec@rakovnica.sk
web: www.rakovnica.sk



OBEC RAKOVNICA

Rakovnica 150, 049 31 Rožňavské Bystré

Použitá literatúra

- Národná stratégia rozvoja sociálnych služieb na roky 2021 - 2030
- Komunitné plánovanie sociálnych služieb, Woleková, Mezianová, SOCIA – nadácia na podporu sociálnych zmien, 2004
- Zákon č.369/90 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení,
- Zákon č. 599/2003 Z.z. o hmotnej núdzi,
- -Zákon č. 601/2003 Z.z. o životnom minime,
- Zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine
- Zákon č.305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele.
- Zákon č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách (novela zákona č. 331/2017 Z.z., zákona č. 351/2017 Z.z., ...)
- Novela zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele
- Národné priority rozvoja sociálnych služieb – MPSVR SR (2009)
- Zákon NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších právnych predpisov - www.statistics.sk - www.rakovnica.sk
- Stratégia rozvoja sociálnych služieb Košického samosprávneho kraja
- Národný akčný plán prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť v systéme sociálnych služieb



OBEC RAKOVNICA

Rakovnica 150, 049 31 Rožňavské Bystré

ÚVOD

Obec Rakovnica v súlade s §83 ods. 5 zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách v platnom znení spracovala Komunitný plán sociálnych služieb na základe národných, ale predovšetkým obecných priorít rozvoja sociálnych služieb, v ktorom zohľadňuje miestne špecifiká a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných v jej územnom obvode, určuje potreby rozvoja sociálnych služieb a určuje personálne podmienky, finančné podmienky, prevádzkové podmienky a organizačné podmienky na ich zabezpečenie.

V zmysle uvedeného bol začiatkom roka 2024 obcou Rakovnica spracovaný a navrhnutý Komunitný plán sociálnych služieb obce Rakovnica na roky 2024-2029 ako strategický dokument, mapujúci a plánujúci nielen potreby fyzických osôb a komunít v oblasti sociálnych služieb, ale aj vízie a ciele v komplexnom zabezpečení sociálnej pomoci a starostlivosti všetkých skupín obyvateľstva obce. Na základe uvedených obec vypracovala komunitný plán sociálnych služieb v spolupráci:

- s inými orgánmi zastrešujúcimi sociálne služby,
- s prijímateľmi sociálnych služieb v ich územnom obvode.

Obec vypracovala a schválila komunitný plán sociálnych služieb na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb, v ktorom zohľadnila miestne špecifiká a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných v jej územnom obvode, určila potreby rozvoja sociálnych služieb a taktiež personálne podmienky, finančné podmienky, prevádzkové podmienky a organizačné podmienky na ich zabezpečenie a po jeho schválení ho predkladá vyššiemu územnému celku, v ktorého územnom obvode sa nachádza.

Komunitné plánovanie sociálnych služieb je otvorený aktívny proces zisťovania potrieb, nachádzania zdrojov a hľadania najefektívnejšieho riešenia v oblasti sociálnych služieb. Komunitné plánovanie je spôsob, ako začať spoluprácu a vytvárať trvalejšie partnerstvá. Zapája všetkých, ktorých sa daná oblasť týka, v procese prevažuje dialóg a vyjednávanie, dosiahnutý výsledok je prijatý a podporovaný väčšinou účastníkov. V záujme napĺňania spoločnej predstavy o budúcnosti sociálnych služieb v danej komuniti sa stretávajú a spoločne plánujú jednotliví aktéri:

- zadávatelia služieb,



OBEC RAKOVNICA

Rakovnica 150, 049 31 Rožňavské Bystré

- poskytovatelia služieb,
- príjemcovia služieb / klienti /,
- verejnosť.

Všetky štyri strany majú v procese plánovania rovnaké práva a povinnosti, najmä v oblasti rozhodovania a finálnej podoby komunitného plánu. Samospráva je zo zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách povinná poskytovať určité sociálne služby, no má aj možnosť na to, aby vytvorila podmienky na zlepšenie sociálnych služieb a odstraňovanie príčin sociálnej nerovnosti. Počas predchádzajúceho obdobia boli realizované pracovné stretnutia s orgánmi povoľujúcimi poskytovanie sociálnych služieb, konzultácie starostky obce so zamestnancami, na základe čoho sa stanovili úlohy a plány, vykreslili ciele a možnosti ich realizácie v obci. Po obdržaní podnetov a návrhov boli spracované úlohy a ciele, prijaté opatrenia, ktoré predkladáme v tomto Komunitnom pláne sociálnych služieb obce Rakovnica. Obec Rakovnica, zastúpená starostkou obce Ing. Radoslavou Uhrinovou si uvedomuje, že dobre fungujúca sociálna infraštruktúra je pre obyvateľov obce potrebná z dôvodu možnosti zasiahnuť všade tam, kde sa človek z objektívnych príčin dostal do neriešiteľných situácií, alebo tam, kde je pomoc spoločnosti potrebná.

Komunitný plán sociálnych služieb (ďalej len KPSS) obce Rakovnica je vypracovaný na obdobie rokov 2024 – 2029. KPSS je strednodobý strategický dokument, ktorý je schvaľovaný obecným zastupiteľstvom. Komunitný plán je metóda, pomocou ktorej sa môže plánovať obsah a rozsah sociálnych služieb tak, aby zodpovedali špecifikám obce a potrebám občanov. Vďaka komunitnému plánu sa bude daríť adresnejšie a efektívnejšie využívať finančné zdroje obecného rozpočtu pre skvalitnenie sociálnych služieb tam, kde je to potrebné a dôležité. Dokument je podkladom nielen pre odborníkov, ale pre všetkých obyvateľov obce. KPSS je spracovaný v súlade s požiadavkami zákona č.448/2008 Z.z. v znp o sociálnych službách.



OBEC RAKOVNICA

Rakovnica 150, 049 31 Rožňavské Bystré

1. ZÁKLADNÉ VYMEDZENIE PROBLEMATIKY – teoretické východiská

1.1. Komunitné plánovanie

Komunitné plánovanie je postup, ktorý má zmapovať miestne potreby sociálnych služieb a porovnať ich s miestnymi zdrojmi, čo sú v prvom rade organizácie, ktoré služby poskytujú. Subjekty, ktoré by sa mali komunitného plánovania zúčastňovať, sú užívatelia sociálnych služieb, t. j. ľudia, ktorí sa ocitli v nepriaznivej situácii a nemôžu si pomôcť vlastnými silami, poskytovatelia sociálnych služieb a zadávateľia sociálnych služieb.

Komunitné plánovanie je charakteristické vysokým podielom účasti verejnosti – komunity na definovaní vlastných potrieb a hľadania možností a zdrojov riešenia problémov v rámci komunity. Do tohto procesu vstupujú občania, súčasne i potenciálni užívatelia v priamej komunikácii a tým sa bližšie spoznávajú, poznávajú svoje výstupy a plány. Realizátori cieľov a ostatné subjekty, ktoré sú zainteresované na plánovaní rozvoja nejakej oblasti, si získavajú a vymieňajú informácie o sebe navzájom. Takto získavajú občania – potenciálni klienti prehľad o poskytovaných službách v komunite, spoznávajú paletu možností ako riešiť rôzne problémy. V konečnom dôsledku by mali dokázať svoje problémy riešiť sami v rámci komunity, v ktorej žijú. Cieľom komunitného plánovania sociálnych služieb je posilňovať sociálnu súdržnosť komunity a podporovať sociálnu inklúziu a predchádzať exklúzii jednotlivcov a skupín. Kvalita výkonu a výstupov v komunitnom plánovaní sociálnych služieb závisí od schopnosti realizačno-manažérskeho tímu. Predovšetkým od osoby koordinátora, ktorý vytvára spojnicu medzi organizačnými skupinami v štruktúre manažmentu a riadenia plánovania.

1.2. Komunitný plán sociálnych služieb

Podľa § 82 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách obec vytvára podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb, na komunitnú prácu



OBEC RAKOVNICA

Rakovnica 150, 049 31 Rožňavské Bystré

a komunitnú rehabilitáciu na účel predchádzania vzniku alebo predchádzania zhoršenia nepriaznivých sociálnych situácií a riešenia miestnych sociálnych problémov.

Podľa § 83 ods. 5 komunitný plán sociálnych služieb obsahuje najmä:

- a) základné vymedzenie problematiky – teoretické,
- b) analýza sociálnych a demografických údajov obce Rakovnica, pôsobnosť
- c) analýza požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb a ďalších obyvateľov,
- d) analýza stavu poskytovaných služieb na území obce Rakovnica,
- e) ciele a priority rozvoja sociálnych služieb,
- f) vyhodnocovanie a plnenie KPSS.

Komunitné plánovanie je jednou zo základných metód riadenia rozvojových procesov, metóda, pomocou ktorej môžeme plánovať sociálne služby tak, aby zodpovedali miestnym špecifikám a potrebám jednotlivých občanov, otvorený proces zisťovania potrieb a rozvojov a hľadanie najlepších riešení v oblasti sociálnych služieb.

KPSS umožňuje každému občanovi obce, orgánom samosprávy ako i prijímateľom a poskytovateľom sociálnych služieb prezentovať svoje záujmy, potreby a nároky. Vzhľadom na odlišné záujmy a potreby je v procese plánovania potrebná diskusia a spolupráca za účelom hľadania kompromisných riešení a ich napĺňania. K hlavným účastníkom tvorby plánu patrí tzv. komunitná triáda. Jej aktérmi sú objednávatelia, ktorých predstavuje väčšinou obec alebo ňou poverené osoby, ďalej poskytovatelia, ktorí na určenom území poskytujú sociálne služby a treťou zložkou sú prijímatelia sociálnych služieb (klienti). Dôležitou súčasťou plánovania je široká verejnosc, ktorá má rovnaké právo sa do procesu tvorby zapojiť a vyjadriť svoj názor na dostupnosť a kvalitu sociálnych služieb. Všetci účastníci majú v procese plánovania rovnaké práva a povinnosti v oblasti rozhodovania ako aj finálnej podoby komunitného plánu. Charakteristickým znakom KPSS je zapájanie všetkých tých, ktorých sa spracovaná oblasť týka; dialóg, vyjednávanie a konsenzus.

Cieľom komunitného plánovania sociálnych služieb je:

- zapojiť obyvateľov obce do plánovania v oblasti poskytovania sociálnych služieb



OBEC RAKOVNICA

Rakovnica 150, 049 31 Rožňavské Bystré

-
- spoznať zámery a potreby poskytovateľov sociálnych služieb;
 - zozbierať, sumarizovať a zanalyzovať požiadavky, predstavy a potreby príjemcov, resp. potenciálnych záujemcov a sociálne služby;
 - spracovať aktuálny dokument, ktorý by poskytoval prehľad o sociálnych službách v obci a načrtol možnosti ich rozvoja;
 - prispiet' k rozšíreniu a skvalitneniu poskytovaných sociálnych služieb v obci a pokúsiť sa o zvýšenie dostupnosti;
 - priblíženie ponuky a potreby v oblasti sociálnych služieb.

1.3. Východiská a dokumenty, na ktoré KPSS nadväzuje

KPSS vychádza a nadväzuje na nasledovné dokumenty:

Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2018 – 2023, z ktorých vyplýva zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb v súlade s potrebami cieľových skupín a komunity, zvýšiť dostupnosť komunitných sociálnych služieb s dôrazom na rozvoj sociálnych služieb pre rodinu, ktorá sa stará o svojho odkázaného člena, odkázaného na pomoc inej osobe pri sebaobsluhe. Obec má nezastupiteľné miesto pri zabezpečovaní úloh spojených s riešením hmotnej aj sociálnej núdze občanov, sociálnej pomoci, sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurateli a najmä v oblasti sociálnych služieb.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Rakovnica: Dokument „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Rakovnica je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce stanovuje jeho strategické ciele a priority rozvoja. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania rozvoja obce. Programom hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Rakovnica sa uskutočňuje podpora rozvoja na úrovni miestnej samosprávy s dôrazom na sociálnu, ekonomickú a kultúrnu sféru. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Rakovnica, ktorý na základe výsledkov ročného hodnotenia bude priebežne aktualizovaný a doplnovaný.

Sociálnu problematiku rieši najmä nasledujúca legislatíva SR:



OBEC RAKOVNICA

Rakovnica 150, 049 31 Rožňavské Bystré

- ♣ Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách,
- ♣ Zákon 305/2005 Z. z. o sociálno-právnej ochrane detí a sociálnej kuratele,
- ♣ Zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov,
- ♣ Zákon č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa v znení neskorších predpisov,
- ♣ Zákon č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej nôdze v znení neskorších predpisov.

1.4. Použitá terminológia

Prijímateľ sociálnych služieb (užívateľ) je človek, ktorý sa ocitol v nepriaznivej situácii a nie je schopný túto situáciu sám zvládnúť. Stáva sa tak odkázaným na pomoc iných. Sú to ľudia, ktorí službu dostávajú, ako aj tí, ktorí na ňu čakajú. Ciele a zámery užívateľov majú pri komunitnom plánovaní rovnakú váhu ako ciele a zámery zadávateľov a poskytovateľov. Potreby prijímateľov sú materiálne, v ktorých ide predovšetkým o sociálne dávky, rôzne príspevky, bývanie, jedlo a oblečenie. Patria sem aj potreby týkajúce sa prepravy pre osoby so zdravotným postihnutím a bezbariérovosť. Ďalšou potrebou sú príležitosti vrátane pracovných príležitostí pre sociálne slabších občanov. Pri komunitnom plánovaní je dôležité vyhľadávanie, oslovovanie a zapájanie užívateľov do práce na tvorbe komunitného plánu a na druhej strane získavanie informácií o potrebách jednotlivých skupín, o kvalite poskytovaných služieb a objavovanie nedostatkov v ponuke služieb.

Poskytovateľ sociálnych služieb môže byť fyzická osoba, podnikateľský subjekt, súkromná nezisková organizácia, organizácia zriadená obcou, organizácia zriadená samosprávnym krajom a organizácia zriadená štátom, ktorá spĺňa podmienky pre poskytovanie sociálnej služby určenej zákonom o sociálnych službách. Všetci poskytovatelia majú pri komunitnom plánovaní rovnaké postavenie a ich ciele a zámery majú rovnakú váhu. Povinnosťou poskytovateľov je podľa zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách prihliadať na individuálne potreby prijímateľa sociálnej služby, aktivizovať prijímateľa sociálnej služby podľa jeho schopnosti a možností a poskytovať sociálnu službu na odbornej úrovni.

Sociálna služba je odborná činnosť, obslužná činnosť alebo iná činnosť, alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby,



OBEC RAKOVNICA

Rakovnica 150, 049 31 Rožňavské Bystré

rodiny alebo komunity, zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viest' samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti, zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby, riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny, prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny.

Komunita je tvorená ľuďmi, ktorí žijú na jednom mieste, majú medzi sebou rôzne sociálne väzby a sú viazaní nielen k sebe navzájom, ale aj k miestu, kde žijú. Obec za účelom predchádzania vzniku alebo predchádzania zhoršenia nepriaznivých sociálnych situácií a riešenia miestnych sociálnych problémov utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb podľa tohto zákona, na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu.

Komunitná práca je podpora aktivít členov miestnej komunity k svojpomocnému riešeniu sociálnych problémov v rámci miestneho spoločenstva, najmä rozvojom sociálnych služieb.

Komunitná rehabilitácia je koordinácia činnosti subjektov, ktorími sú najmä rodina, obec, vzdelávacie inštitúcie, poskytovatelia služieb zamestnanosti, poskytovatelia sociálnych služieb a poskytovatelia zdravotnej starostlivosti. Cieľom komunitnej rehabilitácie je obnova alebo rozvoj fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností fyzickej osoby v nepriaznivej sociálnej situácii a podpora jej začlenenia do spoločnosti. Za účelom vykonávania komunitnej rehabilitácie sa môžu zriaďovať komunitné centrá.



OBEC RAKOVNICA

Rakovnica 150, 049 31 Rožňavské Bystré

2. ANALÝZA SOCIÁLNYCH A DEMOGRAFICKÝCH ÚDAJOV OBCE RAKOVNICA

2.1. Základné údaje o obci Rakovnica a jej história

Názov obce: Rakovnica

Ookres: Rožňava

Kraj: Košický

PSČ: 049 31

Prvá písomná zmienka: 1327

Rozloha katastra: 709 ha

Počet obyvateľov k 31.12.2017 598

Web: www.rakovnica.sk

Obec Rakovnica leží v západnej časti Rožňavskej kotliny. Rozkladá sa na údolí, kde sa stýka Slovenský kras so Slovenským Rudohoríom, v severnej časti Plešiveckej planiny a na južných svahoch Tureckej. Administratívne patrí do Košického kraja, je súčasťou okresu Rožňava. Od okresného mesta je vzdialenosť 6 km.. V strede obce je nadmorská výška 358 m n.m. Chotár je pahorkatinový a vrchovinový, má podlhovastý tvar a rozlohu 711 ha z toho 309 ha poľnohospodárskej pôdy, 329 ha lesov a 73 ha ostatného pôdu (zastavanú a inú).

Obec Rakovnica bola založená ako radová cestná dedina. Obec je prevažne poľnohospodárskeho typu. Funkcia obce je prevažne obytná. Tvorená je domovou výstavbou pozdĺž miestnej komunikácie s malými odbočujúcimi uličkami a infraštruktúrou.

Prvá písomná zmienka o obci Rakovnica sa datuje do roku 1327, kedy sa nazývala Rakunchas. Vznikla na území stredovekého brzotínskeho panstva, ktoré spolu s ďalšími majetkami Gemerského hradu pred tatárskym plienením vlastnil kráľ Belo IV. Hlavným zamestnaním obyvateľov bolo roľníctvo a baníctvo. Potvrdzuje to obecná pečať, pochádzajúca zo začiatku 19. storočia. Jej otlačok je uložený v Krajinskom archíve v Budapešti. Na pečati s kruhopisom Rekenye Vifalr 1801 je zobrazená stojaca postava baníka v oboch rukách s baníckymi kladivami, nad ním hviezda a po stranách skaly. Tento symbol sa stal základom pre obecný erb. Historické pamiatky obce: katolícky kostol z r.1853 evanjelický kostol z r.1866 katolícky kostolík Magdolna postavený na začiatku 14. storočia na mieste 1. osady obce.



OBEC RAKOVNICA

Rakovnica 150, 049 31 Rožňavské Bystré

V ďalšom historickom vývoji sa jej názov menil nasledovne: z roku 1329 je písomne doložený názov Scenegotew, z roku 1339 Rokunchas, z roku 1351 Rakoicha, z roku 1362 Rakonkeneht a. n. Wyfalu, z roku 1416 Rakonchas a. n. Zenegetew sive Wyfalu, z roku 1773 Rekenane, z roku 1808 Rekeňa, z roku 1948 Rakovnica. Po maďarsky sa obec úradne nazývala Rekenyeújfalu, po nemecky sa obec úradne nazývala Reiken.

Po roku 1881 bola obec administratívne začlenená pod Gemersko - malohontskú župu; pred rokom 1960 pod okres Rožňava, kraj Košice; po roku 1960 pod okres Rožňava kraj Východoslovenský.

Obec Rakovnica (ako právnická osoba) vznikla v roku 1991 na základe zákona SNR č. 369/1990 Zb. O obecnom zriadení po komunálnych voľbách ako organ územnej samosprávy.

2.2. Pôsobnosť obce

Všetky nariadenia, úlohy a kompetencie obce zaoberajúce sa sociálnou problematikou sa riadia zákonnou legislatívou SR no i legislatívou obce. Ide o:

- všeobecné záväzné nariadenia obce, ktoré sa týkajú sociálnej problematiky;
- zásady poskytovania finančnej pomoci.

Zákon o sociálnych službách č. 448/2008 Z.z. a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov dáva obci tieto hlavné kompetencie a úlohy: Podľa § 80 zákona 448/2008 Z.z. – Pôsobnosť obce.

Obec:

- a/ vypracúva a schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb vo svojom územnom obvode,
- b/ utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja,
- c/ je správnym orgánom v konaniach o odkázanosti na sociálnu službu, v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby, v dennom stacionári, v odkázanosti na opatrovateľskú službu, v odkázanosti na prepravnú službu a ďalšie,
- d/ vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu,
- e/ poskytuje alebo zabezpečuje poskytovanie
- (1) sociálnej služby v dennom stacionári ;
- f/ poskytuje základné sociálne poradenstvo
- g/ môže poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie aj iných druhov sociálnej služby, podľa § 12



OBEC RAKOVNICA

Rakovnica 150, 049 31 Rožňavské Bystré

h/ uzatvára zmluvu:

1. o poskytovaní sociálnej služby;
2. o uhradení ekonomickej oprávnených nákladov podľa § 71 ods. 6 s iným poskytovateľom sociálnej služby ktorého zriadila iná obec, alebo vyšší územný celok a ďalšie.

V ustanoveniach § 82 a 83 upravuje zákon o sociálnych službách úlohy obce v komunitnom rozvoji a komunitnom plánovaní. Podľa § 82 zákona č. 448/2008 Z.z. – Komunitný rozvoj, komunitná práca a komunitná rehabilitácia:

Podľa § 83 zákona č. 448/2008 Z.z. – Komunitný plán sociálnych služieb:

- (1) Obec vypracúva komunitný plán sociálnych služieb na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb, v ktorom zohľadňuje miestne špecifiká a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných v jej územnom obvode, určuje potreby rozvoja sociálnych služieb a určuje personálne podmienky, finančné podmienky, prevádzkové podmienky a organizačné podmienky na ich zabezpečenie.
- (2) Komunitný plán sociálnych služieb a koncepciu rozvoja sociálnych služieb vypracúva obec a samosprávny kraj v spolupráci a s inými poskytovateľmi sociálnych služieb v ich územnom obvode,
- b) s prijímateľmi sociálnych služieb v ich územnom obvode.
- (3) Obec a samosprávny kraj sú povinné predložiť návrh komunitného plánu sociálnych služieb a návrh koncepcie rozvoja sociálnych služieb na verejnú diskusiu.
- (4) Komunitný plán sociálnych služieb a koncepcia rozvoja sociálnych služieb obsahuje najmä
 - analýzu stavu poskytovaných sociálnych služieb v územnom obvode obce alebo samosprávneho kraja, vrátane vyhodnotenia materiálno - technického vybavenia sociálnych služieb a vzdelanostnej štruktúry zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby,
 - analýzu požiadaviek prijímateľov sociálnej služby a ďalších obyvateľov v územnom obvode obce alebo samosprávneho kraja na rozvoj sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb a cieľových skupín,
 - analýzu sociologických údajov a demografických údajov v územnom obvode obce alebo samosprávneho kraja,
 - určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb v územnom obvode obce alebo samosprávneho kraja,



OBEC RAKOVNICA

Rakovnica 150, 049 31 Rožňavské Bystré

- časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb vrátane určenia personálnych podmienok, finančných podmienok, prevádzkových podmienok a organizačných podmienok na ich realizáciu,
- spôsob vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb.

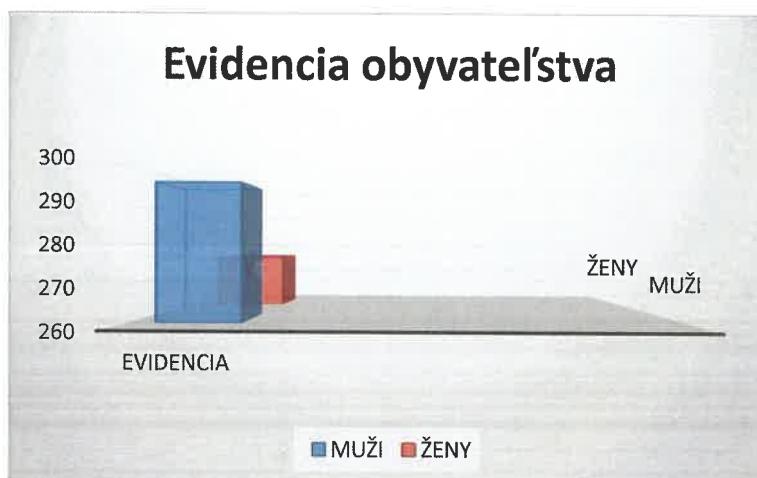
(5) Obec a samosprávny kraj zverejňuje komunitný plán sociálnych služieb a koncepciu rozvoja sociálnych služieb vhodným a v mieste obvyklým spôsobom.

2.3. Demografická analýza

Štruktúra obyvateľstva k 31.12.2023:

572 obyvateľov obce (prihlásených na trvalý pobyt) - 296 mužov a 276 žien

Graf 1.



Zdroj: Evidencia obce Rakovnica

Tabuľka 1. Štruktúra obyvateľstva podľa veku k 31.12.2023

Vek	0 - 2	3 - 6	7 - 15	16 - 18	19 - 25	26 - 50	51 - 62	63 - 75	Nad 75
	10	12	37	9	32	213	96	87	76

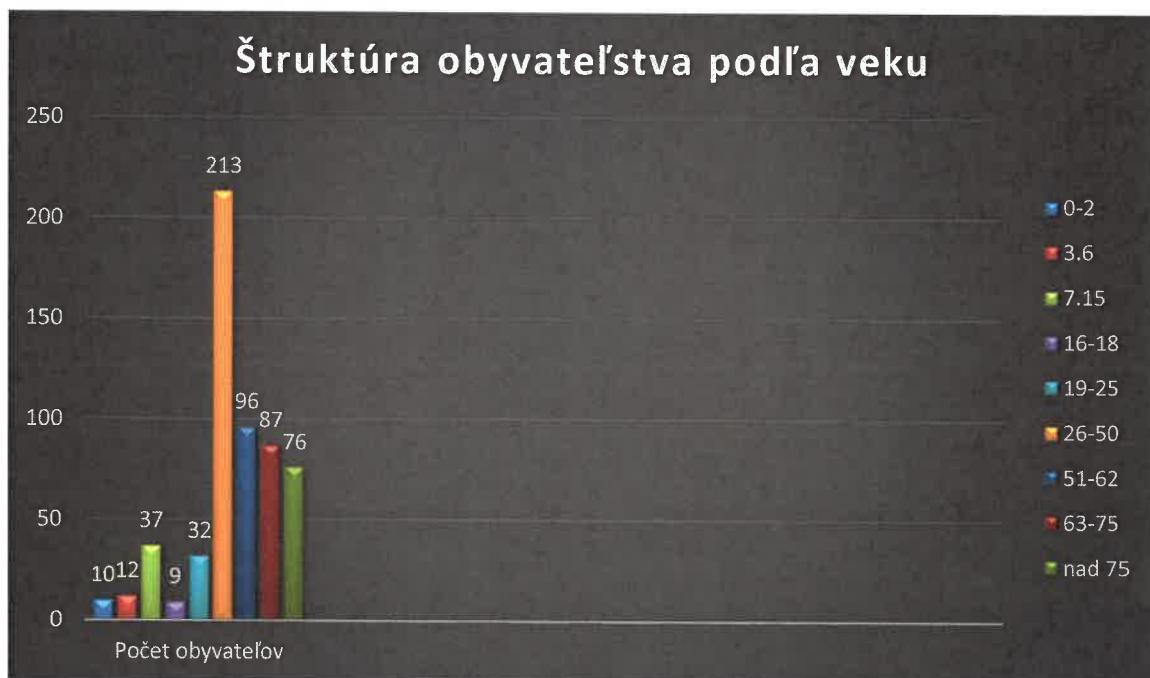
Zdroj: Evidencia obce Rakovnica



OBEC RAKOVNICA

Rakovnica 150, 049 31 Rožňavské Bystré

Graf 2.



Tabuľka 2. Produktivita obyvateľstva

	k 31.12.2019	k 31.12.2022	k 31.12.2023
Z celkového počtu obyvateľstva	573	561	572
Predprodukívny vek (0 -17)	70	71	73
Produktívny vek (18-61)	345	352	345
Poproduktívny vek (nad 62 rokov)	158	138	154

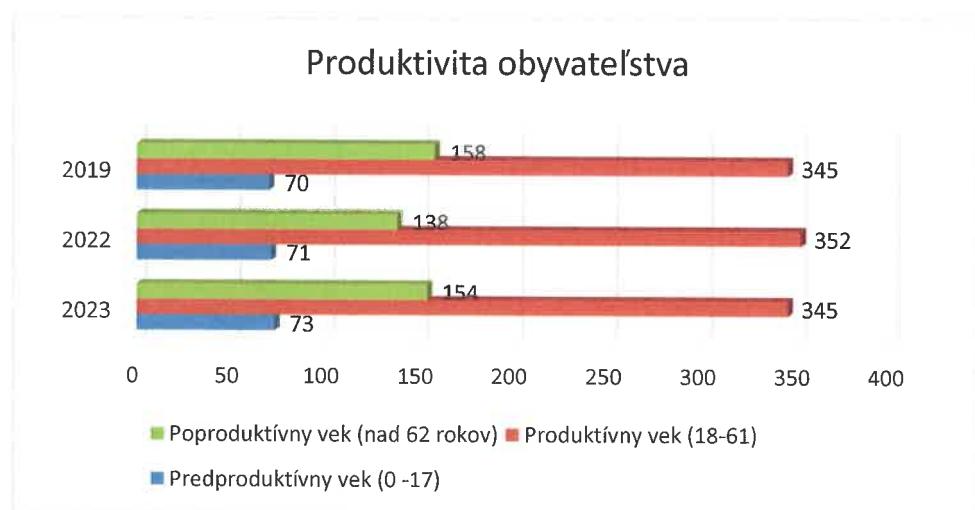
Zdroj: Evidencia obce Rakovnica



OBEC RAKOVNICA

Rakovnica 150, 049 31 Rožňavské Bystré

Graf 3.



Tabuľka 3. Prehľad prírastku/úbytku obyvateľstva:

Rok	Narodilo sa +	Umrelo -	Pristáhovali sa	Odsťahovali sa	+ Prírastok -Úbytok
2022	4	9	10	9	-4
2021	2	13	17	10	-4
2020	4	10	5	16	-17
2019	7	9	5	12	-9
2018	5	7	16	9	+5

Zdroj: www.statistics.sk

Školstvo

Obec Rakovnica nemá základnú školu. Žiaci dochádzajú do školy v Rožňave. Prevádzka materskej školy má v súčasnosti pozastavenú prevádzku. Deti v predškolskom veku navštevujú materské školy v Rožňavskom Bystrom, Rožňave a v Rudnej.

Zdravotníctvo

Za zdravotnými službami dochádzajú miestni obyvatelia do Rožňavy a Štítnika.



OBEC RAKOVNICA

Rakovnica 150, 049 31 Rožňavské Bystré

Služby

V obci je pomerne malé zastúpenie drobných živnostníkov. Nachádza sa tu jedna pre-vádzka potravín, rodinná pekáreň a cukrárenska výroba.

Kultúra, šport

V obci sú vytvorené podmienky na uskutočňovanie rôznych obecných, kultúrnych a športových podujatí, ktoré poskytujú občanom i turistom ideálne podmienky na stretnutie sa pri rôznych príležitostiach a prostredie pre trávenie voľného času. Spoločenský život je veľmi aktívny, zúčastňujú sa na ňom vekové kategórie od detí po seniorov. Spoločenský a kultúrny život v obci zabezpečujú v spolupráci s obecným úradom organizácie a združenia obce, ktoré obec podporuje:

V obci pôsobia nasledujúce kluby, spolky, združenia:

- TJ Baník Rakovnica,
- Stolnotenisový klub Baník Rakovnica,
- Banícky spolok,
- MO Jednota dôchodcov Slovenska,
- Dobrovoľný hasičský zbor,
- ZPOZ (Zbor pre občianske záležitosti obce Rakovnica),
- SZPF,
- MO Matica slovenská,
- PZ Gerlach Rožňavské Bystré,
- PZ Berze Hôrka Brzotín,
- OZ Naša Rakovnica.

Obec usporadúva každoročne kultúrno-spoločenské akcie:

- Dni obce Rakovnica,
- Magdalénsky futbalový turnaj
- Mesiac úcty k starším
- Deň detí
- Výstupy na Plešiveckú planinu



OBEC RAKOVNICA

Rakovnica 150, 049 31 Rožňavské Bystré

- Karneval
- Vianočné trhy a Mikuláš...

Nezamestnanosť

Výrazným sociálno-ekonomickým javom spojeným s existenciou trhu práce je nezamestnanosť. Tá predstavuje jednak vážny ekonomický problém, pretože reprezentuje stratenú potenciálnu hodnotu celej ekonomiky, no zároveň je i významným sociálnym indikátorom, pretože, ako to dokazujú viaceré štúdie, je spojená s takými spoločenskými javmi, ako je zvýšená rozvodovosť, kriminalita, zlé mentálne a fyzické zdravie, rôzne sociálno-patologické javy a pod.

Existencia nezamestnanosti má teda silný vplyv na život samotných nezamestnaných. Strata zamestnania prináša pre jednotlivca rôzne negatívne dôsledky, ktoré sa netýkajú len poklesu životnej úrovne, spojeného s poklesom príjmu, ale aj výrazných zmien v každodennom živote, spoločenských vzťahoch, hodnotách, v sociálnych inštitúciach (najmä v rodine). Nezamestnaní majú menej priestoru pre prijímanie zásadných rozhodnutí o svojom živote a menšiu šancu rozvíjať svoje zručnosti. S výskytom nezamestnanosti, najmä dlhodobej, hrozí pre jednotlivca riziko asociálneho správania, spôsobené nadbytkom času, nudou, nedostatkom programu a povinností a vylúčením zo spoločnosti. Medzi najcitlivejšie a najzávažnejšie dôsledky nezamestnanosti patrí výskyt chudoby. Chudoba a nezamestnanosť sú totiž veľmi úzko korelujúce fenomény, spôsobujúce jednotlivcom ľažké sociálne a psychologické dôsledky.

2.4. Sociologická analýza

Štruktúru obyvateľstva vzhľadom k cieľovým skupinám som vypracovala podľa doterajších skúseností z práce zamestnancov obce. Základom štruktúry obyvateľstva boli tieto skupiny obyvateľstva, ktoré tvorili a tvoria ich klientov.

Pre potreby spracovania komunitného plánu som stanovila 2 základné cieľové skupiny:

- 1. seniori, občania so zdravotným postihnutím**
- 2. jednotlivec, rodiny, deti a mládež v ohrození**



OBEC RAKOVNICA

Rakovnica 150, 049 31 Rožňavské Bystré

Seniori - fyzické osoby, ktoré dovršili dôchodkový vek

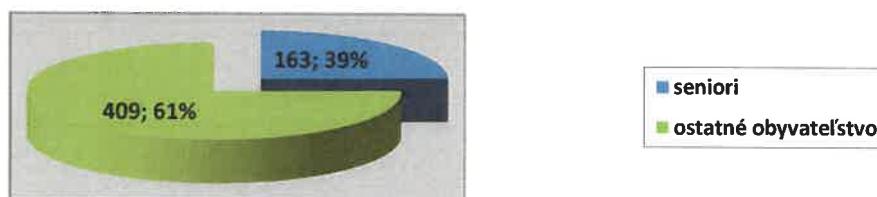
Seniori – osoby ktoré dovršili dôchodkový vek, patria medzi najzraniteľnejšiu časť obyvateľstva. Táto skupina obyvateľstva je odchodom do dôchodku ohrozená spoločenským vylúčením. V obci tvoria seniori najpočetnejšiu skupinu obyvateľstva. Služby určené seniorom sú poskytované občanom, ktorí dosiahli vek rozhodný pre priznanie starobného dôchodku a ocitli sa v situácii vyžadujúcej podporu komunity.

Túto skupinu je možné charakterizovať nasledovnými spoločenskými prejavmi:

- Predĺžovanie individuálneho aj priemerného veku
- Nárast miery chorobnosti a tým aj zvislosti od sociálnej pomoci,
- Vdovstvo – skôr, či neskôr strata životného partnera a s tým súvisiace sociálne a ekonomicke zmeny,
- Stále existujúci využiteľný potenciál jedincov k aktivitám vo svoj prospech aj v prospech komunity.

Občania nad 62 rokov tvoria 39 % z celkového počtu obyvateľov obce, to znamená, že tvoria najväčšiu skupinu potenciálnych klientov sociálnych služieb.

Graf č.4 Počet seniorov obce za rok 2023



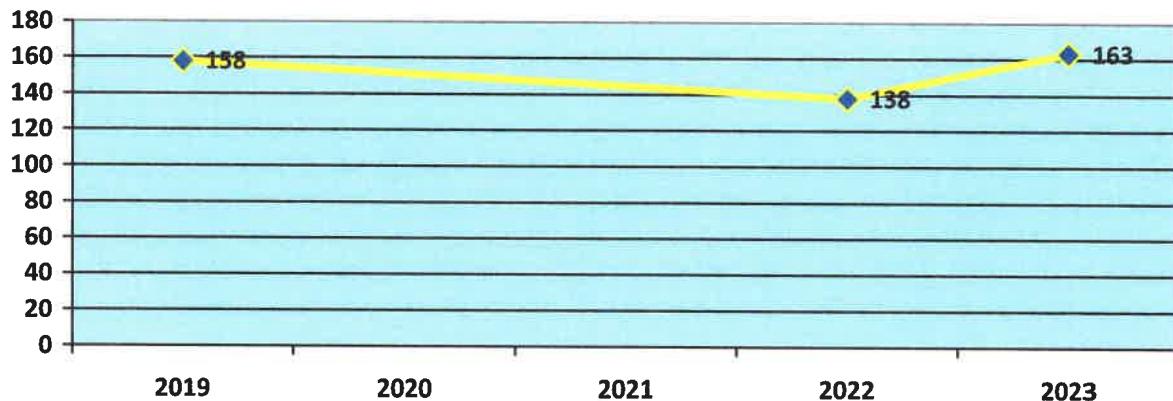
Zdroj: Evidencia obce Rakovnica



OBEC RAKOVNICA

Rakovnica 150, 049 31 Rožňavské Bystré

Graf 5. Krivka vývoja počtu obyvateľov obce nad 62 rokov



Zdroj: Evidencia obce Rakovnica

Občania so zdravotným postihnutím

Občania so zdravotným postihnutím Cieľová skupina charakteristická problémami, ktoré vznikajú ako následok zdravotného postihnutia, ktoré sú vrodené alebo získané napr. úrazom. Podľa klasifikácie Svetovej zdravotníckej organizácie z hľadiska kritérií charakteru postihnutia rozdeľujeme občanov so zdravotným postihnutím do kategórií:

- **duševné poruchy** – poruchy intelektu, psychiatrické poruchy,
- **telesné postihnutie** – poruchy zraku, slchu, reči, poruchy pohybového aparátu, poruchy vnútorných orgánov, civilizačné ochorenia, kombinované postihnutia Každá z uvedených kategórií postihnutí má rozdielne dopady na sociálne následky postihnutia a tým aj na špecifické potreby a formy pomoci spoločnosti pri ich uspokojovaní. Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách venuje dostatočný priestor v oblasti poskytovania sociálnych služieb, čo sa týka sortimentu ich druhov ako aj foriem poskytovania. Mimo tohto zákona je najdôležitejším právnym predpisom v novej legislatíve zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ľažkého zdravotného postihnutia (TZP), ktorý okrem iného podporuje sociálne začlenenie fyzických osôb s ľažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti. Podľa tohto zákona sa za osobu s ľažkým zdravotným postihnutím považuje fyzická osoba, ktorej miera funkčnej poruchy je najmenej 50 %. Sociálny dôsledok ľažkého zdravotného postihnutia je znevýhodnenie, ktoré má fyzická osoba z dôvodu jej TZP v



OBEC RAKOVNICA

Rakovnica 150, 049 31 Rožňavské Bystré

porovnaní s fyzickou osobou bez zdravotného postihnutia rovnakého veku, pohlavia a za rovnakých podmienok, ktoré nie je schopná prekonať sama z dôvodu ŤZP.

Rodina, jednotlivec, deti a mládež v ohrození

Do tejto cielovej skupiny zaraďujeme: všetky rodiny s deťmi na území obce, ktoré sú príjemcami niektorých sociálnych služieb, osamelé matky s maloletými deťmi, viacpočetné rodiny a mladé rodiny, neúplné rodiny. Taktiež sem zaraďujeme matky a ženy, ktoré sú obeťami domáceho násilia, deti a mládež ako najcitlivejšiu skupinu obyvateľstva a skupinu osôb, ktorá sa nachádza v krízovej alebo nepriaznivej sociálnej situácii. Nemôžeme zabúdať ani na deti žijúce v nevyhovujúcom rodinnom prostredí (zanedbávanie zo strany rodičov, nedostatok zájmu o výchovu a zabezpečovanie základných životných potrieb), tiež deti ohrozené syndrómom CAN (syndróm zanedbávaného, zneužívaného a ohrozeného dieťaťa), deti a mládež s poruchami správania a s tendenciami k asociálnemu správaniu, s problémom záškoláctva, taktiež mladých dospelých po ukončení ústavnej starostlivosti.

Faktory ovplyvňujúce cielovú skupinu:

- Vývin a budúcnosť detí a mládeže je vo veľkej miere ovplyvňovaná sociálnymi problémami a zmenami v spoločnosti,
- Vplyv krízovej alebo nepriaznivej situácie v rodine na deti a mládež, vyvoláva psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu.

Po riešení nepriaznivej krízovej situácie obec vykonáva opatrenia v zmysle zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele a tiež využíva zariadenia vyplývajúce z tohto zákona.

Počet poberateľov dávok v hmotnej núdzi (ďalej len DvHN) k mesiacu máj 2024 bol 7, títo ľudia sú aj v evidencii na úrade práce.



OBEC RAKOVNICA

Rakovnica 150, 049 31 Rožňavské Bystré

Počet nezamestnaných v evidencii úradu práce:	20
z toho viac ako 1 rok:	11
Počet nezamestnaných poberajúcich príspevok v hmotnej núdzi :	7
Počet osôb v domácnosti príjemcu (príspevku v hmotnej núdzi – vrátane žiadateľa) spoločne posudzované osoby	10

V obci poberajú dávku v hmotnej núdzi prevažne slobodný, nemajú manželov ani deti.

Obec Rakovnica využíva nástroje aktívnej politiky zamestnanosti z ÚPSVaR: na aktivačné činnosti – menšie obecné služby § 52, podpora rozvoja miestnej a regionálnej zamestnanosti §50j, vytváranie pracovných miest § 54.

3. ANALÝZA POŽIADAVIEK PRIJÍMATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A ĎALŠÍCH OBYVATEĽOV

Sociálna infraštruktúra jej určená na uspokojovanie potrieb obyvateľstva. Jej rozmiestňovanie je spojené so štruktúrou osídlenia, ako aj veľkosťou obce. Zameranie a koncentrácia zariadení sociálnej infraštruktúry je priamo spojená s potrebou racionalizovať dostupnosť k nej, stanoviť ich optimálnu kapacitu dopytu.

Obec Rakovnica poskytuje najmä tieto sociálne služby:

- poskytovanie sociálnych služieb ambulantnou formou,
- návštevy jubilujúcich starších občanov obce,
- stretnutia dôchodcov,
- pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia...),
- dohľad nad nesvojprávnymi občanmi (spolupráca s okresným súdom),
- potravinová a základná materiálna pomoc najodkázanejším osobám,
- funkcia osobitného príjemcu sociálnych dávok,
- uvítanie do života novorodencov obce.



OBEC RAKOVNICA

Rakovnica 150, 049 31 Rožňavské Bystré

3.1. Analýza požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb v obci Rakovnica

Obec Rakovnica nepočíta v budúcnosti s prudkým nárastom počtu obyvateľov, najmä v kategórii predprodukívneho a produktívneho veku. Na základe štatistických údajov a demografickej analýzy je v budúcnosti tendencia starnutia populácie, ktorá bude sprevádzaná s čoraz väčšími požiadavkami na sociálne služby (najmä pre občanov po produktívnom veku). Základné sociálne služby pre potreby obyvateľov sa poskytujú prostredníctvom rozmanitých aktivít zriadeného Denného stacionára v obci Rakovnica. Podľa vykonaného prieskumu potrieb a požiadaviek s ohľadom na budúce potreby, by sa obec Rakovnica chcela orientovať na nasledujúce sociálne aktivity:

- a) rozšírenie a zabezpečenie formy sociálnych služieb podľa konkrétnych požiadaviek
- b) poskytovanie sociálnej služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu:
 - t'ažkého zdravotného postihnutia,
 - nepriaznivého zdravotného stavu,
 - dovršenie dôchodkového veku,
- c) zriadenie terénnej opatrovateľskej služby
- d) rozšírenie činnosti Jednoty dôchodcov a klubu pre mládež

3.2. SWOT analýza v sociálnej oblasti obce Rakovnica

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">- zriadenie denného stacionára v obci- právo na poskytovanie sociálnych služieb je zaručené rovnako všetkým občanom- záujem občanov obce o rozvoj sociálnej oblasti v obci,- kľud vidieckeho prostredia,- vlastná legislatívna činnosť samosprávnych orgánov umožňujúca úpravu niektorých oblastí sociálnych	<ul style="list-style-type: none">- nedostatočne zabezpečená kontinuita sociálnej a zdravotnej starostlivosti pri dlhodobej odkázanosti na pomoc inej osoby,- nedostatočný počet kvalifikovaných zamestnancov obce, ktorí zabezpečujú poskytovanie sociálnych služieb,- nedostatok finančných prostriedkov na rozširovanie rozsahu a druhu sociálnych služieb,



OBEC RAKOVNICA

Rakovnica 150, 049 31 Rožňavské Bystré

služieb podľa špecifických potrieb a podmienok obyvateľov obce, - zriadenie banského náučného chodníka Mních a Dom baníckych tradícií v obci Rakovnica, - oddychová zóna v obci: park, detské ihrisko	- migrácia kvalifikovanej pracovnej sily smerom von z obce - vysoký index starnutia obyvateľstva, - nepriaznivý index starnutia obyvateľstva.
Príležitosti - rozvoj svojpomocného riešenia miestnych problémov, - cielenie opatrení podľa miestnych potrieb, - rozširovanie spolupráce medzi samosprávou a regionálnymi združeniami obcí, - spolupráca s verejnosťou s cieľom zvyšovania zodpovednosti a aktívnej účasti verejnosti pri riešení sociálnych problémov, - realizácia spoločenských akcií - podpora mladej generácie v obci na rôznych úrovniach - organizovanie spoločných podujatí - podpora a rozvoj dobrovoľníctva	Ohrozenia - možný odliv kvalifikovaných odborníkov zo sociálnej sféry do iných odvetví, - riziko zvyšovania úhrad a riziko znižovania kvality služieb z dôvodu zvyšovania nákladovosti poskytovaných služieb, - nárast počtu sociálnych kategórií občanov vyžadujúcich sociálne služby, - nedostatok finančných prostriedkov na samosprávnej úrovni, - nízke príjmy seniorov a ich platobná neschopnosť za poskytovanie služieb.

4. CIELE A PRIORITY ROZVOJA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V OBCI RAKOVNICA

4.1. Rozvoj sociálnych služieb v obci

Národné priority rozvoja sociálnych služieb sa orientuje na tieto základné oblasti:



OBEC RAKOVNICA

Rakovnica 150, 049 31 Rožňavské Bystré

- podpora zotrvenia klienta v prirodzenom prostredí rozvojom terénnych sociálnych služieb,
- rozvoj ambulantnej sociálnej služby v zariadení s denným pobytom,
- vzdelávanie zamestnancov v oblasti sociálnych služieb
- zavedenie systému sociálnej starostlivosti v obci - opatrovateľská služba
- poskytovanie služieb starostlivosti pre zostarnutých, chorých, telesne postihnutých na zmiernenie dopadu ich situácie a začleňovanie do diania obce

Obec Rakovnica sa tieto národné priority snaží napĺňať nasledovne:

- obec zabezpečuje poskytovanie sociálnych služieb realizáciou rozmanitých aktivít v rámci Denného stacionára v obci Rakovnica,
- podpora Jednoty dôchodcov , či klubu pre mládež,
- výstavba a rekonštrukcia detských ihrísk,
- pre občanov so sociálnymi a spoločenskými problémami preskúmať možnosť vytvorenia osobitného príjemcu dávky v hmotnej núdzi, aby sa dávky sociálneho systému využívali na ten účel, na ktorý sú poskytovaný štátom,
- opatrovateľská služba v teréne,
- potravinová pomoc pre najodkázanejšie osoby.

4.2. Časový plán realizácie koncepcie rozvoja sociálnych služieb

Komunitný plán sociálnych služieb obce Rakovnica úzko participuje na PHSR obce Rakovnica 2021-2027. Jedným z cieľov komunitného plánu je vytvoriť podmienky pre skvalitnenie spoločenského života v obci Rakovnica.

Nakoľko finančné možnosti obce v súčasnom programovom rozpočte sú ohraničené, je potrebné túto požiadavku zahrnúť do programového rozpočtu na roky 2024-2026. Nie je totiž v možnostiach obce realizovať všetky zámery iba z vlastných zdrojov. Zámerom môže byť vypracovaný projekt s využitím viac zdrojového financovania poskytovaných sociálnych služieb alebo využitie možnosti poskytovať opatrovateľskú službu v teréne, ktorá pokryje širší okruh prijímateľov a je na to potrebné menšie finančné krytie.



OBEC RAKOVNICA

Rakovnica 150, 049 31 Rožňavské Bystré

4.3. Spôsob vyhodnocovania koncepcie rozvoja sociálnych služieb v obci Rakovnica

Významnú úlohu v procese komunitného plánovania zohráva široká verejnosť, teda najmä miestni obyvatelia obce. Od nich sa očakáva, že vyjadria svoje požiadavky vo sfére poskytovania sociálnych služieb, a teda aj v rámci komunitného plánovania. Tento plán sú obyvatelia obce pozvaní priebežne monitorovať, zodpovedne posudzovať a vytvárať aj jeho finančné zabezpečenie.

A) Účasť na komunitnom plánovaní

- písomné návrhy občanov (preberá ich zodpovedný pracovník v sociálnej oblasti),
- ústne návrhy občanov (na Obecnom úrade sa vyhotoví úradný záznam o predloženom návrhu, ktorý predkladateľ potvrdí svojím podpisom),
- účasť obyvateľov obce na verejných zhromaždeniach v obci.

B) Zmeny v komunitnom pláne

Komunitný plán možno zmeniť, ak:

- zmenia sa priority,
- ak sa získajú alebo ponížia finančné prostriedky na konkrétné potreby,
- objavia sa nové návrhy na poskytovanie sociálnych služieb.

C) Časový horizont vyhodnocovania komunitného plánu

Obecné zastupiteľstvo obce Rakovnica minimálne raz v roku prerokuje Správu o sociálnej situácii v obci a podľa zistených skutočností bude aplikovať vznesené požiadavky, pripomienky a návrhy do komunitného plánu obce.



OBEC RAKOVNICA

Rakovnica 150, 049 31 Rožňavské Bystré

ZÁVER

Ktokoľvek z ľudí sa raz môže ocitnúť v situácii, že či už pre vysoký vek, zlý zdravotný stav, či inú príčinu sa nebude môcť postarať sám o seba. Potrebuje preto niekoho na pomoc, či už svojho blízkeho, priateľa alebo sociálneho pracovníka. Takisto môže niekto z nejakých dôvodov stratíť bývanie a ocitne sa na ulici. Alebo môže čeliť inému sociálnemu problému. V takýchto, ale aj mnohých ďalších situáciách je pre občana miesto prvého kontaktu obec, kde má trvalé bydlisko. A na základe legislatívy Slovenskej republiky mu je obec povinná pomôcť, po splnení určitých podmienok.

Komunitné plánovanie, ktoré slúži na plánovanie rozvoja sociálnych služieb, je jednou zo základných metód riadenia rozvojových procesov v regióne alebo konkrétej komunite. Hlavný význam tohto komunitného plánovania spočíva v stanovení priorít v práci s jednotlivými komunitami a časových intervalov na dosiahnutie požadovaných cieľov, miestna samospráva tomuto komunitnému plánovaniu dáva značné úsilie. Obec Rakovnica v tomto smere tiež nie je výnimkou, Novootvorený komunitný plán obce Rakovnica svedčí o snahe predstaviteľov obce aj v budúcnosti aktívne pôsobiť v oblasti sociálnych služieb.